

GAZETA TRANSILVANIEI.

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci., pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminică 8 franci pe an.

Redacţia,

Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIAŢA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 cor., Fără dus acasă pe an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 6 cor. Un număr 10 bani. Inserate: un şir peti 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Serbările din Blaj.

Cuvântul de deschidere

ținut de vice-prezidentul „Asociaţiunii”, d-l Andreiu Bârseanu, la adunarea jubilară din Blaj, din 15/28 August 1911.

Esclențiile Voastre, Înalt Preasfințiților Părinți Arhiepiscopi și Metropoliți!

Preasfințiților Părinți Episcopi! Onorabilă Adunare generală!

Când văd înaintea mea un public așa de numeros și ales, întrunit în acest dumnezeesc lăcaș, în frunte cu Arhieriei Bisericii noastre naționale de ambele confesiuni, fără de voie răsar înaintea ochilor mei sufletești câte-va momente mari din trecutul vijelios al mult cercatului nostru neam. Cu deosebire se desfac luminoase clipele acelea mărețe, când într-o vreme de grea cumpănă, când era vorba de existența sau neexistența neamului nostru pe aceste plaiuri, fiii cei mai buni ai poporului nostru, fără deosebire de confesiune și de stare socială, stau îngrijorați înaintea acestui sfânt altar, așteptând sfatul Celui Prea-Înalt, până când, răsunând cuvântul de mântuire prin rostul trimisului lui și recunoscându-se unii pe alții ca frați de același sânge, cu aceleași suferințe și cu aceleași aspirațiuni, își jurară credință vecinică unii altora, credință pecetluită cu sângele multora dintre dâșii.

Cu totul de altă natură, deși pornind din același complex de sentimente, este adunarea noastră de astăzi.

Ne-am întrunit, doamnelor și domnilor, ca să sărbătorim împreună clipa aceea fericită, când, înainte de aceasta cu 50 de ani, părinții noștri, voină a asigura viitorul urmașilor lor, au pus temelie însoțirii închinată literaturii române și culturii poporului românesc.

O sărbătoare de bucurie este aceasta, o sărbătoare de pietate și de recunoștință, dar tot-odată un prilej de concentrare și de meditație, un moment de reculegere și de îmbărbătare pentru viitor.

Și unde s'ar fi putut ținea mai bine această serbare culturală românească, decât în orașelul acesta dela împreunarea Târnavelor, de unde au purces, timp de un veac și jumătate, atâtea raze de lumină în toate colțurile locuite de Români; unde au alergat atâtea generații de tineri, ca să-și stămpere setea lor de știință, ajutați fiind în nizuințele lor de munificența unor mari Arhipăstori, doriți de înaintarea bisericii și neamului lor; unde a licărit de atâtea-ori în nopțile lungi de iarnă candela răbdurii a cercetătorilor graiului și trecutului poporului nostru; unde a ră-

sunat odinioară glasul marilor dascăli ai neamului nostru: al unui Samuil Micul, George Șincai și Petru Maior, al unui Timoteiu Cipariu și Simeon Bărnuț; de unde au pornit plini de însuflețire, atâți apostoli devotați, în toate ținuturile cu graiu românesc; unde s'au întrunit de atâtea ori în vremuri grele, căutând sfat și îmbărbătare, aleșii neamului nostru, în tocmai ca albinele pe lângă matcă; unde într'un moment hotărâtor, pe care l-am amintit mai sus, a bătut inima întreg poporului nostru din această patrie și în pământul căruia zac osămintele atâtor iubiți ai noștri?

În adevăr, multe centre înfloritoare românești avem, din mila lui Dumnezeu, în această țară, dar din toate nici unul nu se poate potrivi cu Blajul, când e vorba de serbarea unui moment de însemnătate istorică, de împreunarea prezentului cu trecutul, de evocarea împrejurărilor de odinioară și de cumpănirea unor nouă îndrumări pentru viitor.

De aceea trebuie să fim deosebit de mulțămitori fraților din acest despărțământ, că n'au pregetat a ne chema la dâșii cu prilejul serbării semicentenare a însoțirii noastre culturale, făcându-ne astfel cu puțință a ne concentra din nou în inima ținutului ardelenesc, și privind atâtea lucruri, cari ne amintesc trecutul, a ne întări sufletele, în tocmai cum Anteu din poveștile cele vechi primea putere, de câte-ori venia în atingere cu pământul, care-i era mamă.

Bucuria noastră, când ne vedem adunați la un loc într'un număr așa de frumos în acest vechiu focal al culturii române, purtați de același gând și de același dor, ar fi deplină, când locul acesta de onoare, din care îndrăsnesc a rosti aceste cuvinte, ar fi cuprins de acela, care a condus un șir întreg de ani destinele însoțirii noastre și pe care am avut nefericirea a-l pierde cu câte-va luni mai înainte.

Cu ce entuziasm ne-ar fi vorbit mult regretatul Iosif Sterca Șuluț, bătrânul cu inimă tânără, reales președinte al „Asociațiunii” în adunarea generală din anul trecut, ținută în Dej, de însuflețirea, cu care s'a întemeiat însoțirea noastră culturală, începând dela petiția celor 181 fruntași români, în frunte cu nemuritorii Arhieriei: Alexandru Șuluț, Andreiu baron de Șaguna și Ioan Alexi, adresată guvernului provincial ardelen în 10 Maiu 1860 și urmând cu conferința din Martie al anului următor, în care s'au urzit temeliele însoțirii atât de mult dorite! Cu câtă căldură ne-ar fi povestit despre adunarea de constituire ținută în Sibiu, în zilele de 23—26 Octomvrie v. 1861, în

care s'au înscris primii membri ai nou-înființatei societăți și în care eruditul Timoteiu Cipariu, mulțămind în numele celor adunați marelui Arhieriu Andreiu Șaguna pentru ostenele depuse la înfăptuirea ei, a ținut acel scurt, dar măduvos discurs despre însemnătatea limbei materne, discurs, ale cărui cuvinte pare, că sunt săpate în granit pentru toate timpurile! Cât de limpede și cu câtă vioiciune ne-ar fi desfășurat el schimbările, prin care a trecut însoțirea noastră în restimpul celor cincizeci de ani, de când există; cu câtă plasticitate ar fi fixat el momentele principale din viața ei, din care la cele mai multe avuse prilej a fi însuși părtaș: strălucita adunare generală ținută în 1862 în Braşov, în ființa de față a ambilor Arhipăstori ai Bisericilor române surori și împreunată cu o frumoasă expozițiune industrială și agricolă, cea dintâiu la noi, Români de dincoace de Munți; însufleșitele adunări dela Blaj, Hațeg și apoi din Alba-Iulia, din a. 1866, la care cei doi venerați Ierarhi ai Bisericii noastre stau din nou unul lângă altul, întocmai ca la Braşov, și întocmai cum avem fericirea a-i vedea astăzi pe vrednicii lor urmași; adunarea următoare din Cluj, în care se alege ca președinte fericitul baron Vasile Ladislau Pop și care fu onorată cu prezența comisariatului plenipotent regesc pentru Ardeal, contele Emanuil Pechy, și a fericitului Arhieriu Ioan Vancea de Buteasa, pe atunci episcop în Gherla, iar ceva mai târziu Arhiepiscop și Metropolit în acest de Dumnezeu păzit orașel, care va vesti pururea marinositatea lui; cea din Șomcuta-mare din a. 1869, în care, la stăruințele consilierului aulic Iacob Bologa, se hotărî înființarea despărțămintelor, menite să pună în legătură Asociația cu masele cele mari ale poporului; cea din Năsăud, din anul următor, în care 44 comune din districtul năsăudean se inseriu între membrii fondatori și pe viață ai Asociațiunii, încasându-se cu totul la această adunare suma de aproape 7000 fl.; a treia din Sibiu, ținută în 1881 sub presidiul eruditului canonic Timoteiu Cipariu și cu prilejul căreia se întocmi o nouă expozițiune, cu mult mai bogată și mai succasă ca cea din 1862; a doua adunare generală din Braşov, din a. 1883, în care s'a hotărît înființarea școlii civile de fete a „Asociațiunii”, lucrare adusă la îndeplinire trei ani după aceea; a treia adunare ținută în Blaj, în a. 1895, în care, la cererea Guvernului țării, s'a hotărît schimbarea Statutelor „Asociațiunii”, schimbare împreunată cu părăsirea unui nume istoric scump, dar care în schimb a dat însoțirii noastre puțință

a-și estinde binecuvântata sa lucrare asupra tuturor ținuturilor locuite de Români din patrie și în genere a dat regulilor ei fundamentale o formă mai corespunzătoare împrejurărilor; adunările din Lugoj, Beiuș, Mehadia, Oravița și Baia-mare, în care frații noștri din ținuturile de curând anexate la terenul de acțiune al „Asociației” au primit însoțirea noastră cu atâtea însuflețire; în sfârșit memorabila adunare din Sibiu de acum șase ani, condusă de însuși mult regretatul prezident Iosif Sterca Șuluțiu, cu prilejul căreia s'a inaugurat Muzeul istoric și etnografic al „Asociațiunii”, inaugurare împreunată cu o frumoasă expozițiune retrospectivă și etnografică!

Cu câtă competență ne-ar fi înfățișat mult regretatul bătrân munca desfășurată sub steagul Asociației noastre timp de 50 de ani, problemele urmărte în acest timp destul de îndelungat, sfătuirile, lucrările și stăruințele comitetelor de pe vremuri, la care însuși luase parte timp de peste 30 de ani, jertfele aduse de publicul nostru pe altarul acestei instituțiuni, succesele și decepțiunile, de care nu poate fi lipsită nici o întreprindere omenească!

În lipsa fie-iertatului prezident, a cărui trecere din viață, deși la limitele extreme date muritorilor pe acest pământ, am deplâns-o cu toții, voi încerca eu a scoate la iveală două-trei momente din viața de 50 de ani a instituțiunii noastre culturale, nu din autopsie, nu din intuiție proprie, nu din contactul direct al faptelor și al impresiunilor, ci mai mult pe temeiul însemnărilor reci și de multe ori defectuoase.

Două au fost, după a mea modestă părere, motivele de căpetenie, care au condus pe părinții noștri la înființarea acestei Asociațiuni: *dorul lor de lumină, de înaintare, și simțul lor de solidaritate națională.*

Rămăși înapoi în privința culturii față de celelalte neamuri conlocuitoare, în urma împrejurărilor vitrege din trecut, Români din această țară nu doriau nimic mai ferbinte, ca delăturarea îngrăditurilor meșteșugite și nedrepte, care-i țineau departe de izvoarele luminei, desfacerea legăturilor năbușitoare, care le acopereau ochii minții, admiterea fiilor lor la învățătură și la tot felul de măiestrii, cu un cuvânt: mântuirea lor, nu numai de iobăgia corporală, ci mai vârtos de cea spirituală.

Dorința aceasta ferbinte a moșilor și a strămoșilor noștri o vedem exprimată în toate plângerile și cererile adresate Domnitorilor și Statuitorilor țării în cursul veacului al XVIII-lea și în partea primă a veacului al XIX-lea, începând dela cererile ener-

gicului și în veci neuitatului Arhiepiscop Ioan Inocențiu Micul, până la rugămintea episcopilor Vasile Moga și Ioan Leményi, înaintată Dietei ardelenene în a. 1842 „în cauza Românilor locuitori pe pământul crăiesc, numiți și săsesc” și până la rezoluțiunile memorabilei adunări de pe „Câmpul libertății” din 3/15 și 4/16 Maiu 1848.

Nizuințele înaintașilor noștri din restimpul acesta le-aș putea asemăna cu dorul de lumină al celui ce și-a pierdut vederea, cu chinul celui însetoșat, care aude în apropiere murmurul unui isvor, la care însă nu poate ajunge, cu svârcolirile unei paseri închise în colivie, cu căutarea unei licări de lumină de plantă, ce tânjește în întunec.

Și când bătă ciasul de mântuire, când iobăgia se desființă, când se introduseră rânduieli nouă și în țara aceasta, rânduieli, care nu mai făceau deosebire între om și om, ci-l lăsa pe fiecare să se ferească după vrea și puțința sa, cu câtă râvnă se îndreptară părinții noștri pe câmpul larg și bogat în roade al culturii, cu câtă sete începură ei a sorbi din isvorul oprit mai înainte, cu câtă bucurie salutară ei raza de lumină, ce se arătase în sfârșit și pentru dânșii!

Fiii foștilor iobagi alergau din toate părțile la învățătură, peste tot începură a se ridica școli mai mici și mai mari, de multe ori cu jertfe aproape supra-omenesti, tiparele se puseră în mișcare, însemnând pe hârtie albă slovă românească, Biserica națională începu a se organiza din nou și în multe părți ale țării se înălțară din cenuse altare nouă, drept semn de mulțumită Celui A-tot-puternic pentru norocoasa schimbare a lucrurilor.

În timpul acesta de reculegere națională se ivi, sau, mai bine zis, se reluă ideea înființării unei societăți, care să aibă de scop cultivarea limbii, sprijinirea tinerei literaturi naționale și propagarea cunoștințelor folositoare în mijlocul poporului: a unui „Partenon român”, a unor „serbători olimpici”, unde tinerii să audă pe bătrâni vorbind românește, a unei însoțiri, care „din o contribuție, ce o ar hotări statutele”, ar înființa un fond pentru formarea de bibliotecă română, muzeu român și la care „literații noștri și mai ales cei începători, mai înainte de a-și da opurile sale pe mâna filor lui Guttenberg, le-ar așterne spre o revisiune literară”.

(Va urma).

Adunările și serbările din Blaj.

— Raport special. —

— 28 Aug. c.

Serbările și manifestațiile culturale din Blaj și-au luat începutul deja de Sâmbătă, cu multă însuflețire și cu mult elan. Multă oaspeți au sosit de mai înainte, dar grosul oaspeților a venit ieri d. a. și seara. Atunci au sosit cu trenul P. SS. episcopii Aradului și Caransebeșului, apoi cu alt tren Escel. Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit I. Meșianu dela Sibiu. Încredințatul guvernului, comitele suprem Szász Iósef etc. mai târziu seara I. P. S. episcop al Orăzii. Episcopul Hosu al Lugojului a sosit cu automobilul împreună cu d-l Anton Mocsonyi.

Venirea tuturor prelaților noștri la Blaj în semnul culturii naționale este un eveniment de mare importanță, din mai multe puncte de vedere, dar în deosebi e de o importanță capitală din punctul de vedere al unității poporului nostru în grain, în sentimente, în cultură. Acestui fapt li s'a dat expresiune clară și în vorbirile de binevenire la gară și în răspunsurile frumoase, pline de însuflețire și iubire pentru popor și pentru cultura lui, ale arhiepiscopilor, ce au sosit. Interesul pentru progresul poporului și în special unitatea poporului român nu s'a decretat doară nici odată atât de categoric, atât de ferm și solemn, ca acum la Blaj, atât din venirea prelaților, cât și prin discursurile,

ce le-au rostit la gară și în alte locuri. E un eveniment istoric acesta, care trebuie fixat și apreciat.

A fost apoi la serbări proclamarea înfrângerii diferitelor clase de oameni. Toate straturile societății noastre și-au avut reprezentanții lor. A fost în Blaj inima și sufletul întreg românismului, dela popină până la vâdică, întruniți cu toții în semnul frăției și al democrației celei mai largi. Timbrul democratic, ce de obicei la adunările noastre, a eșit tare la iveală și în manifestațiile culturale din Blaj.

Aută notă de relevat a întrunirilor din Blaj este ordinea, buna dispoziție și însuflețirea, ce stăpânește sufletele. Sunt concentrați la Blaj la o sută de jandarmi, ies și la gară în detașamente de câte 10 inși, sub conducerea unui oficer, dar nu este lipsă de intervenirea lor. Nici un incident supărător nu se ivește. Totul se petrece în ordine, precis și fără multă gălăgie; dovadă de sentimentul de ordine al Românului și de bunul aranjament introdus de Blajeni.

Atât de ușor și atât de general. Poate că asupra acestora vom mai reveni. Azi în cele ce urmează vom da descrierea adunărilor și serbărilor.

În prețuia serbărilor.

Am sosit la Blaj Duminecă la ora 1 cu trenul dela Predeal-Brașov. Eram câțiva brașoveni și alți oaspeți cari mergeau la Blaj. Nu eram mulți, căci mulțimea oaspeților era așteptată spre seară. La gară zărim câțiva tineri cu fundă albastră la butonieră. Eram membrii ai comitetului de primire și însoțire. Încălzirea se face ușor, expeditiv. În biroul de lângă gară ni se spune, din registre, unde avem fiecare sălaşul. Plecăm cu trăsuri în oraș. Ne luăm în stăpânire cvartirul. După o mică pauză eșim în oraș. Pe strade se observă deja o mișcare mai vie, ce de obicei. Trec trăsuri cu oaspeți. Dăm de cunoscuți, sosiți de mai înainte. Tăranii în haine de sărbătoare salută cuviincioși.

Ne îndreptăm pașii de-a dreptul la biroul de informațiune, instalat în cancelaria institutului pedagogic. Aici în curte este ridicat pavilionul de scânduri, unde se țin producțiile, banchetul etc. Pavilionul e o clădire mare, puternică, în o parte deschis. Totul întocmit bine și cu gust.

După ce luăm informațiile necesare, facem câteva vizite, apoi plecăm pe Câmpul libertății, unde se află hangarul aeroplanului Vlaicu.

La hangar.

Trecând prin ulița »pe sub hurubici, la marginea orașului, aproape, zărim hangarul, o alcătuire de scânduri, în care e adăpostit aeroplanul Vlaicu.

Ni se deschide poarta și stăm față în față cu uriașa și minunată pasăre zburătoare. Suntem cuprinși de dulci fiori ai emoțiunii. Ne închinăm genului inventator. Stăpânul, d-l inginer Vlaicu nu este de față. Este aci însă fratele său, un flăcău chipeș și isteț și monterul, venit dela București, cari formează garda mașinei, păzându-o ziua și noaptea. El ne dau deslușirile necesare.

Aparatul face o impresiune deosebită, foarte plăcută. E elegant, net și deosebit cu totul de alte aeroplane, construit după un sistem propriu.

Aparatul stă cu aripile întinse, cari sunt fixe, construite din pânză cauciucată, cu cârma în față și cu helicele înainte și îndărăpt, făcute din lemn de ulm.

Aparatul are numele: aparatul Vlaicu II, este asemănător celui I, dar e mai cu siguranță în echilibru. Are 190 kgr. greutate, și aripile în lungime de 12 m. și în lățime de 9 m.

Cu acest aparat va face d-l Vlaicu Marți ascenziunea, așteptată cu multă nerăbdare. D-l Vlaicu e atât de sigur în pasărea sa, încât în Blaj n'a făcut nici o ascenziune de probă.

Notăm, că d-l Vlaicu a invitat pentru asceziunea de Marți și aeroclubul maghiar din Budapesta.

Dela hangar vizităm Piatra libertății din apropiere, apoi după o mică pauză plecăm la gară, așteptând sosirea prelaților.

Sosirea episcopilor.

Pe la ora cinci d. a. mica gară a Blajului era ticsită de public. Aveau să sosească episcopii P. S. Lor Ignatie Pap și Dr. E. Miron Cristea. La gară se aflau membrii comitetului de primire, în frunte cu reverend. domn canonic Dr. Isidor Marcu, reprezentanții presei noastre și mulți fruntași. Eram și jandarmi, având un rol mai mult pasiv.

După o așteptare mai lungă trenul

dela Arad sosește cu întârziere. Trenul ticsit de public. La intrarea lui în gară e primit cu ovații furtunoase. În curând se văd P. S. episcopi în fața gării. Publicul li înconjură din toate părțile, între strigăte de să trăiască.

Canonicul Dr. Marcu li binevențează cu un discurs splendid.

Unica rază, — zice dânsul între altele — care a luminat și mângâiat acest popor, este biserica în frunte cu arhiepiscopii ei. Arată însemnătatea arhiepiscopilor pentru popor și cultura lui. Dragostea pentru popor li aduce aci. Mulțumește, că și-au luat osteneala a veni la serbări. Drept tribut de recunoștință le aducem încrederea miilor de Români și inima sinceră a credincioșilor...

Răspunde episcopul Aradului, P. S. Ign. Pap.

Noi arhiepiscopii, zice, suntem conștii de sfânta legătură ce o avem cu poporul. Ne-am dat seama de însemnătatea ce o are cultura pentru poporul nostru și am dat ascultare invitației, de-a participa la serbări, ca să aducem omagiu culturii naționale. Am venit să ne facem datorința față de memoria acelor bărbați, cari au întemeiat și susținut »Asociațiunea«.

„Deși vor fi între noi divergențe, una suntem în limbă și în cultură, una în cugete și în sentimente,

Ca doi brazi într'o tulpină

Ca doi ochi într'o lumină...

Ovații grandioase acoper cuvintele arhiepiscopului, apoi oaspeții pleacă în oraș și publicul se resfiră, ca să se întrunească de nou încurând, la sosirea Escel. Sale I. Meșianu și a comitetului »Asociațiunii«.

Sosirea metrop. Meșianu și a comitetului.

Pe la oarele 7 a ceeaș îndesuală la gară. Sosește trenul dela Predeal-Copșa, cu Escel. Sa metrop. Meșianu, cu v.-pres. »Asociațiunii«, d-l Andreiu Bârseanu și cu comitetul. Urale nesfârșite izbucnesc la apariția Escel. Sale și a oaspeților. Rev. d. canonic Dr. Isidor Marcu ține iarăși un cald discurs de binevenire, în care salută pe Escel. Sa, ca pe un cap luminat al unei biserici, care propagă cultura. Accentuează nizuințele ce unește cele două biserici, de-a cultiva și lumina poporul.

Cultura în masele largi ale poporului se propagă prin biserici, dar și prin Asociațiune și prin Soc. fond. teatral.

Factorii, cari conlucră la cultură sunt membrii comitetelor centrale.

Blajul a ținut să invite Asociațiunea și Soc. de teatru aici, căci nici se putea un loc mai potrivit ca Blajul.

Aici a răsărit soarele redeșteptării, de aici s'a propagat cultura până peste hotarele țării.

Asociațiunea se aseamănă într-o privință cu Blajul. Precum Blajul a avut prima școală română, astfel și »Asociațiunea« e primă societate românească.

Blajul deșteaptă în noi mândrie... Mii de Români au sosit și vor sosi, spre a lua parte la acțiunile culturale.

Importanța serbărilor crește prin prezența E. Voastre, are o influință nespuse de mare, căci poporul vede pe capul încăruntat, care a lucrat pentru fericirea poporului prin înaintare în cultură...

Vă aducem ca tribut iubirea inimii și încrederea noastră nețarmurită către Escel. Voastră — încheie merituosul canonic.

Răspunde Escel. Sa metrop. Meșianu

Deși înaintat în etate, n-a pregetat să vie la serbări, știind însemnătatea lor. A venit să ridice rugăciuni către D zeu pentru binele și fericirea poporului, care e și a patriei. Mulțumește pentru primirea calduroasă în acest centru cultural, care e al nostru al tuturor. Consideră manifestațiile de dragoste ca un eflux al iubirii pentru biserică, clerul și poporul, ce-l păstorește, care aceasta și pe viitor, asigurând aceeaș iubire din partea credincioșilor săi...

Pe lângă nisuițe să recere și ajutorul lui D-zeu, roagă și aici sub ceriul liber pe Atotputernicul D-zeu, ca să-și reverse binecuvântarea sa peste Asociațiune și teate lucrările ei...

Se face intrarea în oraș. Casele sunt iluminate, iar în timpul sosirii tuturor arhiepiscopilor s-au tras clopotele de la catedrală.

Întâlnire de cunoștință.

Pe la oarele 8 se întrunesc oaspeții în mare parte la hotelul »Univers«. Lume multă, dame și domni, îndesuală, dar alt-cum veselie și bună dispoziție. Taraful de lăutari al lui Ghiuț înveselește inimile cu dragi arii românești.

Se ține și un toast-discurs. Îl ține badea George Pop de Băsești. Salută pe oaspeți și arată celor sceptici și nelcredători în puterile poporului român, că a fost mai rău odinioară, când se vorbea și în casele strănașilor noștri ungurește. Azi limba și cultura română își reia locul pretutindena. Să fim deci tari în credință, dar să și lucrăm să ne facem datorințele față de neam. Atunci să nu ne temem de nimic.

Încet pe înșutul publicul pleacă către casă. Blajul se liniștește pe câteva oare...

sm.

Luni dimineața. Ziua I. Serviciul divin.

Des de dimineață a început a se mișca lumea. Străzile micului orașel au câștigat un colorit viu și vesel; partitipantii din toate păturile sociale sosiau roluri-roluri, ca să asiste la prasniciul măreț și rar. Veniau grupuri de popor, juni și bătrâni, de prin comunele din jur, îmbrăcați cu toții în haine de sărbătoare, în ordine de 4 cu inscripțiunea comunei și cu stegulețe albastre, în frunte, cântând din gură și din fluer. Toată lumea curgea spre catedrala sf. Treimi, par' că ar fi atrasă de un puternic magnet.

Dela intrarea catedralei și până la intrarea reședinței metropolitane, de două părți s-a tras un puternic cordon din partea țăranilor, spre care lumea se îndesa cu zor, așteptând sosirea Arhiepiscopilor iubiti. Piața întreagă era plină de lume, toți priviau spre reședința metropolitană, de unde era să se ivească Arhiepiscopii.

La carele 7 $\frac{1}{2}$ încep să sune clopotele din cele 2 turnuri din fața catedralei, vestind sosirea celor mult așteptați. Sunetul de puternice urale de »să trăiască!« începe a trece dela reședință spre catedrală. Toți suntem cuprinși de un fel de estaz, de o vie bucurie, când zărim coloarea purpurie-albastră dela talarele Arhiepiscopilor, cari pășesc încet și maiestos spre catedrală împărțind binecuvântare în dreapta și în stânga. În frunte e Mitropolitul Sibiului I. Meșianu, urmat de episcopii Dr. Demetrie Radu, Ignatie Pap și Dr. E. Cristea, însoțiți de mai mulți membrii ai clerului de ambele confesii. La intrarea în catedrală se atașază la cortegiul Arhiepiscopilor și Episcopul Lugojului, Dr. V. Hossu, care a fost încurțat în alt loc, în vreme ce toți ceilalți prelați sunt oaspeții Mitropolitului Dr. Mihali. Vlădicii și mulțimea intră în catedrală, de unde capitulul metropolitan, 2 diaconi și 6 teologi ministranți ies în poarta Catedralei, ca să întâmpine pe Escelența Sa Mitropolitul Dr. Mihali, care sosește în o caleasă cu 4 cai. Iată preotul cel mare! Mitropolitul coboară și urcă cu pași siguri treptele, îmbracă mantaua și mitra și își face intrarea sărbătorească și maiestoașă împărțind binecuvântare în dreapta și stânga între sunetele cântării »Pre Preasfințitul Arhiepiscopul nostru pomenește-l Doamne...«

Sosit în fața altarului, după o scurtă rugăciune și binecuvântare, desbracă mantia, îmbracă ornatele bisericesti și se începe serviciul divin pe lângă asistența canonicilor I. M. Moldovanu, I. Hossu, Gavril Pop, G. Munteanu, Dr. V. Suci, Dr. Ioan Boros și dir. gimn. Dr. A. Chețan. Catedrala e arhiplină. O parte a presei e așezată în loja din dreapta deasupra stăului canonicilor. Loja din stânga e ticsită cu dame.

În scaunul metropolitan din dreapta Ex. Sa Mitropolitul Sibiului, în scaunele canonice din dreapta P. S. Lor Dr. Demetriu Radu, Ignatie Pap, Dr. Vasile Hossu și Dr. E. Cristea.

În dreapta și în stânga apoi aproape de sanctuar multă elită mai ales din România: Saveanu senator, f. secr. gen. în min. de int. București, Prof. Mehedintzi, f. pref. Brânzeu Pitești, Gheorghe Pop de Băsești, Dr. Teodor Mihali Deș cu d-na Grigoreviciu, General Pilat București, Andreiu Bârseanu v.-prezidentul Asociațiunii, noul canonic Dr. Jacob Radu Lugoj, Inginer Panaltescu dir. școlii de arte București, Inginer Sion București, Bôjthe protopretore local, Dr. St. C. Pop deputat, Antoniu Mocsonyi ș. a. ș. a.

După Evanghelia Ex. Sa Mitropolitul Victor a rostit din tron adânc emoționant cuvântarea pe care o vom da în alt nr. neavând azi loc.

La liturgie a cântat corul mixt la 12 voci al măiestrului I. Mureșianu, producând o impresie adâncă. Au fost de o frumuseță rară cântările »Carii pre Cheruvimici și priceasna. »Ochiul«, ambele executate la 12 voci.

După liturgie a urmat ședința primă.

Rap. II.

Ședința primă a «Asociațiunii».

Sfârșindu-se serviciul solemn din care se vede că a urmat o pauză de câteva minute, în care timp s-au așezat mesele pentru arhierii bisericilor românești și pentru membrii comitetului central al «Asociațiunii». Cu câteva minute înainte de zece și-au ocupat locurile din fața mesei vice-președintele Andrei Bărsanu, având la dreapta pe I. P. S. Sa Mitropolitul Ioan Mețianu, pe P. S. Sa episcopul Orășii Dr. Demetriu Radu și pe P. S. Sa episcopul Caransebeșului Dr. Mircea E. Cristea, iar la stânga pe I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. Victor Mihali de Apșa, pe P. S. Sa episcopul Aradului Ignatie și pe P. S. Sa episcopul Lugojului Dr. Vasile Hossu. Când prelații bisericilor noastre și-au ocupat locurile, publicul prezent, în număr de cel puțin 2000 de persoane, a izbucnit în entuziasm și în exclamații la adresa arhierilor. Au fost momente de o supremă emoțiune când cei intruniți au văzut în adunarea jubilară a «Asociațiunii» stând în fruntea mesei pe toți arhierii bisericilor noastre. Imi lipsesc cuvintele, ca să pot exprima acestui moment istoric, care ne-a emoționat până la lacrimi.

La spatele arhierilor au ocupat locurile reprezentantul Maj. Sale și al guvernului român, József, însoțit de 6 funcționari superiori ai statului și ai administrației, între cari prim-procurorul Dr. Garda Kálmán, secretarul spanului Polyovits József, prim-pretorele Bőythe, apoi funcționarii Czimer Akos, Dr. Zálány Farkas și Rejes Aron.

Deschiderea adunării s-a făcut prin vice-președintele «Asociațiunii» Andrei Bărsanu, care a rostit cu o vervă deosebită magistralul discurs jubilar, pe care vi-l alătur aici. Discursul rostit de pe un podiu din fața mesei presidiale, a făcut o impresiune adâncă și a fost des întrerupt de aplauzele și aclamațiile publicului. Au fost subliniate cu însuflețire cu deosebire pasagele, în cari se dă de repetiții ori expresiune bucuriei nespuse de-a vedea în mijlocul adunării pe toți arhierii bisericilor române.

Terminând magistralul său discurs, domnul A. Bărsanu a fost viu felicitat de arhierii și de membrii comitetului central, iar publicul imens i-a făcut călduroase ovățiuni.

Făcându-se liniște a luat cuvântul I. P. S. Sa Mitropolitul Dr. V. Mihali. Înaltul prelat spune, că a luat până acum de trei ori parte la adunările «Asociațiunii». Pentru prima oară în anul 1867 ca notar al adunării generale din acel an, pentru a doua oară la adunarea din 1870, ținută la Năsăud, iar a treia oară la adunarea jubilară de-acum. În continuare I. P. S. Sa arată legătura intimă de între biserică și viața desfășurată de societățile noastre culturale, căci — a zis înaltul prelat — biserică primește limba dela societățile literare, trece apoi în altă ordine de idei la binefacerile casei domnitoare făcute în trecut pentru așezămintele culturale din Blaj, face amintire de aprobarea statutelor Asociațiunii de către Maj. Sa și propune să se adreseze Maj. Sale Monarhului o telegramă omagială și de recunoștință din prilejul adunării jubilară a Asociațiunii. Cuvintele și propunerea înaltului arhieriu au fost însoțite de aplauzele și aprobările publicului prezent.

Președintele A. Bărsanu mulțumește I. P. S. Sale pentru cuvintele rostite și fiind propunerea aprobată de întreaga adunare, președintele declară că biroul Asociațiunii va executa propunerea.

Urmează la cuvânt I. P. S. Sa Mitropolitul Mețianu: Am venit cu drag — a zis I. P. S. Sa — ca să conlucru împreună cu d-voastră la bunăstarea și fericirea poporului nostru, care este totodată și bunăstarea și fericirea patriei. Am venit cu atât mai mult cu cât eu, care am avut fericirea să particip cu 50 ani înainte la lucrările primei adunări a Asociațiunii, am să-mi îndeplinesc sfânta datorință, de a mulțumi Atotputernicului D-zeu, că mi-a dat viață să ajung aceste zile jubilară. Am venit să-mi împlinesc în același timp o datorință de pietate față de întemeietorii Asociațiunii noastre, în fruntea cărora a stat fericitul episcop Andrei baron de Saguna. Își exprimă în același timp și bucuria, că vede la această adunare pe Rev. d-n canonic I. M. Moldovanu, care a fost parte din primul comitet al Asociațiunii. (Insuflețite și îndelungi exclamații la adresa Rev. d-n canonic Moldovanu.) Dar am venit la această adunare jubilară împreună cu toți arhierii noștri, ca să se înțeleagă odată de toți scopul măreț al Asociațiunii și anume: că deși noi românii suntem împărțiți în ce privește confesiunea, una suntem în limbă, una în năzuințele noastre culturale, că

una și același sfântă datorință avem cu toții la împlinirea opului celui mare al Atotputernicului nostru românesc. Îndelungate aplauze). Mai am apoi încă o sfântă datorință, și anume: precum acum 50 de ani, fericitul arhieriu Saguna și Sulețiu au îmbrăcat obiceiurile țării Atotputernicului D-zeu asupra lucrărilor Asociațiunii, și precum astăzi I. P. S. Sa Dr. Victor Mihali, mitropolitul Românilor gr. cat. din Ardeal, Bănat și Ungaria, astfel și eu am venit aici în acest lăcaș sfânt ca mitropolit al Românilor gr. or. din Ardeal, Bănat și Ungaria, ca să implor ajutorul Domnului asupra lucrărilor Asociațiunii pentru binele și fericirea poporului nostru, care este în același timp și binele și fericirea patriei noastre iubite.

Vorbirea Excelenței Sale d-lui mitropolit, din care am putut auzi numai o cântecă, valdă, a produs o profundă emoțiune. Am văzut lacrimi în ochii multora, lacrimile unei emoțiuni sfinte și neuite. Înaltul prelat i s-au făcut ovățiuni călduroase.

Președintele A. Bărsanu mulțumește I. P. S. Sale și dorește, ca Atotputernicul să-i lungească ziua vieții sale până la cele mai adânci bătrânețe.

Urmează la cuvânt R-v. d-n canonic Ioan M. Moldovanu, care binevenitează în numele Blăjenilor pe oaspeții intruniți și face ca martor ocular al activității Asociațiunii dela leagănul ei până azi istoricul evenimentelor celor mai însemnate, ajungând la concluziunea, că Asociațiunea a realizat satisfăcătoare progrese, deoarece dela prima ei adunare, când au asistat cu totul vre-o 130 persoane, astăzi Blajul nu e în stare să cuprindă numărul aceluia, cari au venit să se înșire sub flamura ei. De încheiere cere scuze, că Blăjenii nu au putut satisface pe oaspeții în toate privințele. Blăjenii au fost conștii, că nu vor putea corăspunde așteptărilor oaspeților, dar cu toate acestea au chemat la Blaj Asociațiunea din prilejul jubileului ei de 50 ani, pentru că au voit să dorească acest jubileu să se serbeze în cel mai vechiu centru al culturii și rededeptării neamului nostru. Faptul, că Asociațiunea a avut viață și a putut ajunge jubileu de 50 ani e a se datori faptului, că n-a făcut politică și că a eschis cu totul diferențele de castă și confesionalism. Salută pe arhierii și pe oaspeții veniți din cele mai îndepărtate colțuri ale pământului românesc.

Președ. Bărsanu mulțumește Rev. d-n canonic pentru reminiscențele istorice, cari sunt cu atât mai prețioase fiindcă ni-le a spus un bărbat, care e însuși pentru noi o figură istorică. Ii dorește încă mulți ani de fericire.

Urmează la cuvânt d-l V. Goldiș, care într-un entuziast discurs întretăsu cu citate din vorbirele fericitilor Șaguna și Ci-pariu, rostită la prima adunare a Asociațiunii, salută «Asociațiunea» în numele Soc. p. fond de teatru.

Președintele Bărsanu mulțumește d-lui Goldiș și dorește surorii mai mici cele mai frumoase și mănoase progrese pentru viitor.

Se rezolvă apoi ordinea de zi, alegându-se comisiunile obicnuite, între cari comisiunea pentru candidarea la postul de președinte, se cetesc apoi mai multe propuneri, anunțate biroului «Asociațiunii» între cari propunerea d-lui Silvestru Moldovanu, pentru trimiterea unei adrese de recunoștință și salutarea la adresa marelui binefăcător V. Stroiescu, care ar urma să fie iscălită de toți participanții la serbări.

După un scurt cuvânt de mulțumită la adresa arhierilor și a publicului prezent, președintele încheie adunarea.

v. b.

Banchetul.

La oarele 2 s-a început banchetul în hala festivă din curtea gimnasiunii, la care au participat peste 1000 de inși. Menu-ul a fost compus după carta următoare:

Supă neagră
Prăjituri
Varză cu sarmale
Fripturi felurite
Compoturi, salată
Tortă
Poame
Caș
Cafea neagră
05 l. vin de masă
08 l. vin specializat,
Apă minerală.

din care însă aproape jumătate din participanți — între cari și raportorul d-v. — n-au căpătat nimica, ci numai vin, apă și pâine.

În decursul banchetului s-au ținut mai multe toasturi din partea d-lor: A. Bărsanu, pentru Maj. Sa împăratul, V.

Goldiș pentru prelați, răspunde metropolitul Mețianu, apoi metropolitul Dr. Mihali; apoi Ivan pentru administrație, comitele suprem Szász József pentru «Asociațiunea», Dr. St. Pop pentru societatea fond. de teatru, Gh. Pop de Băsești pentru reprezentanții poporului român. Afară de program au mai vorbit O. Goga și Dr. Dăianu.

Despre banchet o să vă raportez mai pe larg ulterior, deocamdată fișez numai cuvintele deosebit de calde ale comitelui suprem, care a accentuat, că a primit cu o deosebită plăcere esmisiunea din partea guvernului, una dintre cele mai plăcute misiuni, și că va face celor ce l-au trimis un raport foarte favorabil, deoarece ori și cine, care a luat parte la aceste serbări, — spre cari nu numai poporul român, ci chiar și guvernul a privit cu bunăvoință, — a putut să se convingă, despre înaintarea și progresul în cultura națională a acestui popor vrednic. Ridică poalul pentru prosperarea Asociațiunii.

Seara a fost concert, care a avut un succes desăvârșit și despre care vă voi raporta mai amănunțit.

Rap. II.

Conductul etnografic și petrecerea populară.

Fără îndoială una dintre cele mai strălucite și mai succese petreceri a fost petrecerea aranjată din acest fericit incident.

Piața Blajului, — cea istorică piață — a cărui pământ sfânt de frământatul multor stăpânitori de inime largi și calde românești — e plină de lume românească, de talpa țării, îmbrăcați în pitorescul costum românesc. E o privesc ce te înalță în lumea viselor... Stindarde albastre cu inscripții aurii îți tălmăcesc comunile de unde sunt veniți cei înrolați sub ele. Sunetul muzicelor, fluerele în mâni măestre dau atăta însuflețire sprintenilor și gingașelor Româncu — cât sub «călcăul cîmei» lor tremura pământul... Se jucă atăta horă românească, atătea jocuri românești și cu atăta suflet, dragoste și căldură, cât peana unui muritor nu e în stare a o descrie. Chiuituri înalțau aceasta festivitate și dau un colorit ce numai acest popor de viață veche îl știe da unei petreceri.

În fruntea tinerimei, învățătorii, căpitanii conștiențioși — modeste și precauți, conduc dând a înțelege signalele de cari trebuia să se ție.

Târnavele și ținuturile mărginașe, a-cele văi dăruite de D-zeu, cu multe bună-tăți, sunt reprezentate mai mult, peste așteptare. Două-zeci de mii Români țărani, îmbrăcați românește, sunt pe piața Blajului și urmăresc cu atențiune și încredere neclintită toți pașii frunțașilor lor.

Razele soarelui încălzesc destul de tare, dar cu mai multă tărie încălzesc entuziasmul și dragostea, ce numai cu aceste ocazii se poate stărni. Sunt de față peste 40 de comune, dintre cari în fuga condeului amintesc: Mihali, Obreja, Cistei, Crăciunel, Bucerdea, Tiuriu, Ohaba, Tău, Colibi, Beșinău, Heni, Roșia, Cergăul mare, Cergăul mic, Mănărade, Ciufud, Vezea, Sâncel, Pănade, Schini, Dobrovet, Micăsasa, Bia, Țapu, Valea sasului, Sân-Miclăuș.

Petrecerea a durat sub predominarea unui entuziasm care numai rar se mai poate vedea — și a durat până în asfințitul razelor ce binecuvântau această manifestație sinceră și frățască.

Entuziasmul a fost cu atât mai cald, cu cât unii dintre vrednicii purtători de mitră episcopescă nu au pregetat a se preumbla vorbind cu poporul, laudând istețimea jocului și indemnând pentru păstrarea portului strămoșesc.

La sfârșit, asemenea unui vis plăcut și neuitat s'au depărtat cu toții ducând impresiile cele mai dulci...

T. A. B.

Pe mâne, Marți.

Ziua de mâne, Marți, e așteptată cu multă nerăbdare. Sunt trei ședințe meritatorii, zborul lui Vlaicu, seara «Mănăstirea Ageșului», esceleata operă a măestrului Iacob Mureșianu etc. În vedea acestora sosesc azi și dimineață un mare număr noi de oaspeți...

Atragem atențiunea on. public asupra magazinului nostru, unde să vinde de azi începând lăngă din cauza supra-abundenței cu preț tare scăzut. — Frații Simcy.

ȘTIRI.

— 14 August. v.

Promovări la capitolul gr. cat. din Lugoj. Maj. Sa Regele a numit pe Rev. d-n Ioan Boroș propozit capitar, a promovat la canonic custode pe Rev. domn Ioan Madincea și la canonic școlar pe Rev. d-n Nicolae Nestor, iar în locurile devenite vacante a numit pe Rev. d-n protopopul Lugojului George Popovici canonic cancelar, iar pe Rev. d-n vicariu al Hațegului Dr. Iacob Radu canonic prebendat. Felicitările noastre!

Apel. Ni se trimite spre publicare următorul apel:

Preastimate domnule! Ne rugăm, nu vă supere modesta noastră cerere. Săraci suntem și sfânta noastră biserică, zidire strâmtă, ni-e miază și nu ne încap. Lăcaș înimos, cu unu înalt dorim, ca aici în mestină, zidirea măreț să vestească neamurilor ce vor să vie, că trăim, ca străjă a credinții, pază și semn, biruind valurile străinismului, ocrotindu-ne de amestec de datini și lege! În numele Domnului ne rugăm, îndurați-Vă cât puteți, din cât Preabunul V-a dat, miluiți-ne, căci din filerii mulțimii, nădăjduim a aduna sumele cari nouă ne vor asigura viață, ne vor întări în credință și ne vor pune stăpâni peste cultură, iar Dlor-Voastră-mângăieze-Vă vor aduce, că ați pus o piatră în fundament, tare, pe care aporțile iadului nu o va zdrobic. Inima Dlor-Voastră de creștini, convinși suntem, ne va cuprinde, ne va ajuta ca sfântul locaș ce plănium, să vestească din vremuri în vremuri preste întinderi, dragostea de jertfă și iubirea de lege a poporului român. Rugându-ne rețehit de sprijinul Dlor-Voastră, am rămas în Iankahid, (Cottul Toronto) la 20 Iulie 1911. În numele s. bisericii gr. cat. Valeriu Idvorean, cassarul colectei. Petru Conda, preot gr. cat.

Orașele din Germania contra scumpețel. Seceta anului acestuia a nimic în mare parte recolta din partea de jos a Germaniei, așa că populația este amenințată de o mare scumpire a alimentelor. Pentru evitarea exploatării acestei nenorociri din partea agrarienilor, orașele din Germania au hotărât să țină un monstru congres, pentru discutarea măsurilor, ce se vor lua în contra ridicării arbitrare a prețurilor la alimente.

Moștenitorul Turciei în România. Moștenitorul tronului turcesc a sosit în România. Eri s'a dat în castelul Peleş din Sinaia un banchet în onoarea lui, la care au ținut discursuri regele și moștenitorul Iussuf.

Concurs internațional de frumsețe la Londra. Alături a avut loc aci în marele «Etablissement Sans-Souci» un concurs internațional de frumsețe, la care între cele cinci femei premiate, premiul al doilea a fost luat de o Româncă: d-na Maria Haretina Dr. Paulescu din București, iar între cei doi bărbați premiați, premiul al doilea l-a căpătat d-l Niculescu-Ianca din București.

ULTIME ȘTIRI.

Blaj, 29 Aug. Ședința Soc. de teatru deschisă și prezidată de d-l V. Goldiș, d-l Dr. Mihu și V. Oniț fiind impedeceți a veni. La 10½ s'a început ședința festivă a secțiilor Asociațiunii. — Cor.

Proprietară:
Văd. Elena Dr. Aurel Mureșianu
Redactor resp. Ioan Spuderoa

Wallischhof,

Stabiliment de hidroterapie și sanatoriu, arangiat conform tuturor recerșințelor moderne; dietetică după sistemul lui Dr. Lahmann (băi de aer, de soare, de abur, de aer cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium, băi electrice, băi medicinale, gimnastică etc. etc.) 30 min. depărtare dela Viena, în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele ale schimbului organic (neurasthenie, hysterie, anemie, diabet, diathesă urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.) Cure de îngrășare și de slăbire. Nu se primesc în stabiliment: boale infecțioase și boale psihice.

Posta: Maria-Enzersdorf bei Wien.
Telegrame și telefon: Wallischhof-Giesshübel bei Wien.

Cu prospecte și detalii etă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

MARE ASORTIMENT

în ghete anatomice pentru copii.

Prețuri unitare fixe.

4.50. 6.50 7.50 8.50 10 Coroane.

Moskovits Farkas & Cie.

Fabrică de ghete și cisme. Societate pe acții:

Filiala Brașov, Strada Porții Nr. 59.

Recomandăm cetitorilor ziarului nostru, Magazinul de haine și Confecțiuni de dame

L. ASCHER

Brașov, Strada Inului Nr. 26.

unde pot cumpăra de superioritate constatată **haine** pentru bărbați, băeți și copii, asemenea și pentru dame și fetițe: **Jachete, Costume de dame, Foi, Halaturi, Bluze, Jupoaie** etc.

Comande cu posta se efectuează complet cu **rambursă**.

Când se comandă, notați lățimea peptului, culoarea stoffii și cam cu ce preț.

Pentru ce nu convine se dau banii îndărăt.

Avis.

Struguri de masă culeși proaspeți d.n. aceeași zi, trimite franco în coșuri de 5 Kilo à 4 kor. 40 b. în tot locul unde este oficiu postal. Asemenea și miere curată câte 5 kgr.

Ioan Szabo,
Versecz Csillag utca 4.

Casă de vânzare

din Strada laterală (Brașovul-vechi) Nr. 32-a zidită modern, liberă de dașdie.

Tot odată în această casă este de închiriat dela Săn-Mihaiu 3 odăi, bucătărie, odae de baie. La casă de trebuință și grajd.

Informații se pot lua din cofetăria d-lui **Carl Bodendorf**, Strada porții Nr. 44.

1556 1—6

Fiedrich Reiser.

Strungar de lux, Magazin cu articole de galanterie,

Brașov strada Vămii Nr. 31. recomandă depositul său bogat asortat cu umbrele, corturi, articole de lux, tot soiul de instrumente musicale, gramophone, plache, cele mai nouă lampe de buzunar. Asortiment bogat de gentuțe moderne de mână pentru dame.

1862 1—30

O Damă

care ține mult la cultivarea pielei, cu deosebire pentru a înlătura pistruile și conserva obrazul și teint frumos, se spală numai cu

Săpun din lapte de crin marca „Steckenpferd“, de Bergmann și Comp. Tetschen a/E.

Se află de vânzare bucată cu 80 b. în farmacia, drogerii și parfumerii.

De închiriat.

Cuptorul și casa veciniei a V-a din Scheia, Strada Prundului No 19 este de închiriat petreiani începând din 29 Septembrie n. 1911.

Ofertele în scris să se înainteze până la 1 Septembrie la Tatăl de vecini **George Navrea**, Băile Eforiei, de unde se pot lua și informațiuni mai de aproape.

Nr. 8526/911

Din partea vicecomitetului comitatului Brassó.

Poftiți și concurați!

La orașul liber regesc Brassó, oraș cu magistrat regulat, a ajuns în vacanță în urma pensionării — postul de prim notar magistratual.

Acest post este împreună cu leafă fixă anuală de 4000 de coroane 800 coroane anual bani de cortel și cu dreptul la cinci adause quinzenale de câte 300 coroane.

Deschid concurs pentru ocuparea acestui post, precum și pentru ocuparea acelor posturi, cari prin ocuparea celui d'antăi ar ajunge în vacanță, locuri, cari și ele sunt plătite cu lefuri stabilite prin statute și cari se întregesc prin alegere; totdeodată provoc pe toți aceia, cari aspiră la vre unul din aceste posturi, **ca până la 9 Septembrie oarele 12 a. m.** în oarele de oficiu să-și prezenteze la subscrierul petițiunile provăzute cu documentele probătoare despre calificațiunea prescrisă în I. art. de lege din 1883 resp. în statutul organic orășănesc.

Concurenții trebuie să cunoască cele trei limbi vorbite de populațiunea orășănească și anume: limba germană și cea magiară trebuie să le știe și în grai viu și în scris, iară cea română numai în grai viu.

Acei oficianți, cari se află deja în serviciul orașului, n'au trebuință de a alătura la petițiunile lor documentele de probațiune sus arătate. În sensul §-lui 111 din Statutul Organic orășănesc oficianțul nu poate esersa nici o meserie, nici nu poate fi părtaș — nici pe față nici în tăcere — al vreunei ataceri, nici nu poate avea vre o ocupațiune laterală, prin care ar ajunge în relații de subordinațiune nici cătră sănguratici nici cătră corporațiuni.

Petițiunile prezentate după termen nu vor fi luate în considerare.

Brassó în 22 August 1911.

August Iekelius

1560. 1—3.

vicespan.

Asigurare.

O bancă de asigurare populară caută **achisitori** capabili pe lângă salar fix și proviziune. Pentru începători neversați în afacere retribuție după calificațiune. Oferte cu referențe și copii de atestate să se trimită sub cifre „POPULAR“ la administrațiunea acestei foi. 945, 1—6.

Nro. 482—1911

a. f. a. sc. d.

Publicare de concurs.

La gimnaziul superior fundațional din Naszód are să se umple numai decât pe cale de alegere o catedră de profesor ordinar.

La această catedră pot suplica concurenți calificați pentru școalele medii cu limba de propunere română din limba maghiară-germană eventual magiară-latină.

Această catedră e împreună cu următoarele emolumente:

a, dacă se umple cu profesor suplent, 1600 coroane anual.

b, dacă însă să umple cu profesor ordinar:

1, plata fundamentală 2200 coroane anual, care să întregeste din visteria statului pe baza Normativului Nr. 95333 1906 la 2600 coroane.

2, promovare în clasă mai înaltă de plata în înțelesul normativului amintit mai sus).

3, cel mult în cinci rânduri adause cincinale a 200 coroane

4, cuartir liber.

5, profesorul ordinar care se va alege e membru îndreptățit și obligat la fondul de penziune al profesorilor cari nu sunt de stat.

Această catedră are a se ocupa la începutul anului școlar 1911/12.

Concurenții să-și trimită cererile adjuste cu documente cari să justifice religiunea lor, etatea studiile făcute, calificațiunea profesorală, serviciul de până aici și referințele de obligament militar și adresate la subscrierul comisiune administratoare până la 10 Septembrie 1911 pe calea direcțiunei gimnaziului superior fundațional din Naszód și aceasta cu atât mai vârtos pentru că cererile intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

Din ședința comisiunei administratoare de fondurile centrale școlare și de știpendii din districtul Naszódului ținută în Naszód la 12 August 1911.

Pentru pezident: **Dr. Paul Tanco**
m. p. Secretar: **Dr. Nistor Simion** m. p.

1557, 1—3.